

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

M 2 0 2 5 6 1 1 1

JESENSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

Izpitna pola 1

Četrtek, 27. avgust 2020 / 90 minut (60 + 30)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Konceptni list

Large empty rectangular area for writing.

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Prazna stran

DEL A**1. naloga: Vladarski portret v starem veku**

1.1. Prepoznajte in navedite umetnostnozgodovinska obdobja, v katerih so nastali portreti na slikah od 1.1 do 1.5.

Slika 1.1: _____

Slika 1.2: _____

Slika 1.3: _____

Slika 1.4: _____

Slika 1.5: _____

(5 točk)

1.2. Navedite dve oblikovni značilnosti portreta na sliki 1.1.

_____
_____
_____
_____

(2 točki)

1.3. Poimenujte tri od vladarjev na slikah 1.2, 1.3, 1.4 in 1.5.

Slika 1.2: _____

Slika 1.3: _____

Slika 1.4: _____

Slika 1.5: _____

(3 točke)

1.4. Kaj prikazuje relief na sliki 1.2?

_____
_____

(1 točka)

1.5. Čemu je služil portret na sliki 1.3?

_____ (1 točka)

1.6. Portretiranec na sliki 1.5 ima ob sebi atribut, ki razkriva njegov božanski izvor. Poimenujte atribut.

_____ (1 točka)

1.7. Čemu služita upodobitvi na slikah 1.4 in 1.5?

_____ (1)

Zakaj portreta na slikah 1.4 in 1.5 opredeljujemo kot idealizirana?

_____
_____
_____ (1)
(2 točki)

2. naloga: Antično kiparstvo

2.1. Kiparska dela na slikah od 2.1 do 2.5 so iz različnih obdobij antike. K številkam slik pripišite ta obdobja.

Slika 2.1: _____

Slika 2.2: _____

Slika 2.3: _____

Slika 2.4: _____

Slika 2.5: _____

(5 točk)

2.2. Oglejte si kiparski umetnini na slikah 2.1 in 2.2. Napišite po dve oblikovni značilnosti za vsako umetniško delo.

Slika 2.1: _____

_____

_____

_____

(2)

Slika 2.2: _____

_____

_____

_____

(2)

(4 točke)

3. naloga: Monumentalno slikarstvo

3.1. Podlaga za monumentalno slikarstvo je stena. Napišite, v katerih dveh slikarskih tehnikah so izdelane umetnine na slikah od 3.1 do 3.6.

(2 točki)

3.2. Prepoznajte in k številkam slik dopišite umetnostno obdobje, v katero bi umetniško delo umestili.

Slika 3.1: _____

Slika 3.2: _____

Slika 3.3: _____

Slika 3.4: _____

Slika 3.5: _____

(5 točk)

3.3. Imenujte umetniški deli na slikah 3.3 in 3.6 in razložite njuno vsebino.

Slika 3.3:

Ime dela: _____

Vsebina: _____

---

(2)

4. naloga: Modreci v likovni umetnosti

4.1. Na slikah 4.1 in 4.2 sta upodobljena dva misleca. Poimenujte enega izmed njiju.

_____ (1)

Za vsako upodobitev zapišite po eno značilnost, ki ju označuje kot modreca.

Slika 4.1: _____

Slika 4.2: _____ (2)

V katerem obdobju so spet začeli upodabljati učenjake (slika 4.2)?

_____ (1)
(4 točke)

4.2. Slika 4.1 ima tudi propagandni značaj. Zapišite, iz katere značilnosti to razberemo.

_____ (1 točka)

4.3. Kako imenujemo ikonografski tip poslikave na slikah 4.3, 4.3a in 4.3b?

_____ (1)

Del te poslikave predstavljajo tudi sv. Ambrož, sv. Gregor Veliki, sv. Hieronim in sv. Avguštin. Kdo so ti svetniki?

_____ (1)
(2 točki)

M 2 0 2 5 6 1 1 1 1 3

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

4.4. Na sliki 4.4 je upodobljen značilen motiv za gotske cerkve na Slovenskem. Poimenujte motiv in zapišite eno vsebinsko značilnost (opišite način upodobitve / poimenujte osebe / pojasnite simboliko oseb / kdo so izvirno te osebe).

Motiv: _____ (1)

Značilnost: _____
_____ (1)

Kje v slovenskih cerkvah se običajno nahaja ta stenska upodobitev?
_____
(1)
(3 točke)

4.5. Kako se imenuje umetniško delo na sliki 4.5 in kdo je avtor dela?

Naslov: _____
Avtor: _____ (2)

Poimenujte oba misleca v središču kompozicije.
_____
(1)

Med modreci so tudi preoblečeni portreti umetnikov. Utemeljite, zakaj.
_____
_____
_____
(2)
(5 točk)

5. naloga: Prepoznavanje umetnika

5.1. Poimenujte umetnika in mesto, kjer bi si lahko ogledali umetniška dela na slikah od 5.1 do 5.5a.

Ime umetnika: _____

Mesto: _____
(2 točki)

5.2. Koga prikazuje umetniško delo na sliki 5.1?

_____
(1)

Za katerega naročnika je nastalo?

_____
(1)

Navedite dve oblikovni značilnosti tega umetniškega dela.

_____
_____
_____
(2)
(4 točke)

5.3. Prepoznajte svetopisemska motiva na slikah 5.2 in 5.4.

Slika 5.2: _____

Slika 5.4: _____
(2)

Imenujte stavbi, kjer se ti dve umetniški deli nahajata.

Slika 5.2: _____

Slika 5.4: _____
(2)
(4 točke)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1. in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na sliki 6.1. s tistim na sliki 6.2. glede na vsebino, velikost, naročništvo, slog, obliko in vplive na njuno izdelavo. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 7.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na sliki 7.1 s tistim na sliki 7.2 glede na vsebino in obliko (oblikovanje prostora, telesnosti, kompozicije, barve ...). Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
  2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
  3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
  4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
  5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na obliko (velikost, oblikovanje figure, prostora, kompozicije ...) in vsebino (neposredno spoznavni motiv, pomen, funkcija). Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
  6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Large blank writing area with horizontal lines.

Viri slik v barvni prilogi (k Izpitni poli 1)

- Slika 1.1: J. Kastelic idr., Stare kulture, Velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana 1984.
- Slika 1.2: <http://1.bp.blogspot.com/-BEKfdOq9FPk/UNHiD4-ba-I/AAAAAAAAB70/6R737ori45o/s1600/>. Pridobljeno: 1. 7. 2019.
- Slika 1.3: A. Mason, A history of western art, McRae Books, Florence 2007.
- Slika 1.4: www.gardenofpraise.com/ibdalex.htm. Pridobljeno: 21. 5. 2013.
- Slika 1.5: <http://www.the-art-minute.com/wp-content/uploads/2012>. Pridobljeno: 2. 5. 2015.
- Slika 2.1: G. Hafner, Kreta in Helada, Umetnost v slikah, DZS, Ljubljana 1969.
- Slika 2.2: <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.3: C. Semenzato, Svet umetnosti, Založba Mladinska knjiga, Ljubljana 1991.
- Slika 2.4: <http://classconnection.s3.amazonaws.com/731/flashcards/4821731/jpg/q4814858-1441F84E6D3343387EF.jpg>. Pridobljeno: 5. 2. 2015.
- Slika 2.5: D. Božič idr., Zakladi tisočletij: zgodovina Slovenije od neandertalcev do Slovanov, Modrijan, Ljubljana 1999.
- Slika 3.1: J. Debicki idr., Zgodovina slikarske, kiparske in arhitekturne umetnosti, Modrijan, Ljubljana 1998.
- Slika 3.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 3.3: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 3.4: <http://www.malerei-meisterwerke.de/bilder/meister-des-mausoleums-der-galla-placidia-in-ravenna-der-gute-hirte-06535.html>. Pridobljeno: 18. 5. 2016.
- Slika 3.5: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 3.6: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem od prazgodovine do danes, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Slika 4.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 4.2: <http://www.canvaz.com/painters/h/Holbein-Hans1.htm>. Pridobljeno: 21. 5. 2013.
- Slika 4.3: S. Bernik idr., Umetnost na Slovenskem, Mladinska knjiga, Ljubljana 1998.
- Sliki 4.3a in 4.3b: <https://www.kamra.si/digitalne-zbirke/item/>. Pridobljeno: 5. 6. 2019.
- Slika 4.4: F. Šerbelj, M. Smerke: Sv. Primož nad Kamnikom, Ljubljana 2002.
- Slika 4.5: S. Zuffi, One Thousand Years of Painting: An Atlas of Western Painting from 1000 to 2000 a. d., David & Charles, Newton Abbot 2004.
- Slika 5.1: <http://uploads2.wikiart.org/>. Pridobljeno: 28. 10. 2015.
- Slika 5.2: The Art of the Italian Renaissance: Architecture, Sculpture, Painting, Drawing, Rolf Toman, Ullmann & Konemann, 2007.
- Slika 5.3: <http://www.wga.hu/art/>. Pridobljeno: 30. 1. 2017.
- Slika 5.4: H. Honour in J. Fleming, A World History of Art, Laurence King Publishing, London 1999.
- Sliki 5.5 in 5.5a: N. Harris, Michelangelo, Življenje in delo, Mladinska knjiga, Ljubljana 1997.
- Slika 6.1: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 6.2: H. W. Janson in A. F. Janson, History of Art, Thames and Hudson, London 1997.
- Slika 7.1: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.
- Slika 7.2: <http://25thcenturyyy.com>. Pridobljeno: 7. 6. 2013.
- Slika 8.1: M. Hollingsworth, Umetnost v zgodovini človeštva, DZS, Ljubljana 1993.
- Slika 8.2: več avtorjev, Likovna umetnost, velika ilustrirana enciklopedija, Mladinska knjiga, Ljubljana (slovenska izdaja) 2012.

Prazna stran

M 2 0 2 5 6 1 1 1 2 7

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 2.3

Slika 2.4

Slika 2.5

M 2 0 2 5 6 1 1 1 2 9

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 3.4

Slika 3.5

Slika 3.6

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 0 2 5 6 1 1 1 3 3

Slika 5.4

Slika 5.5

Slika 5.5a

